

Forord

Hermed udkommer det første nummer af Nordiske Udkast efter at redaktionens base er flyttet til Institut for psykologi og Uddannelsesforskning (PAES) på RUC. Erik Axel er fremover ansvarshavende redaktør, mens redaktionen af enkeltnumre vil forestås af decentrale redaktionsenheder med forankring i miljøer på de danske universiteter. Forskere fra Aalborg Universitet, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, og Roskilde Universitet vil skiftes til at udgive enkeltnumre.

Nordiske Udkast ønsker at bidrage til aktiviteter i forskningsmiljøer ved at dobbelt-reviewe og offentliggøre arbejder fra dem. Det indebærer både at bistå studerende med at udvikle specialer til artikler, at bringe phd forsvar i artikelform, og at bringe artikler af fra forskningsprojekter, samt at give mulighed for, at praktikere og projekter på vej kan reflektere og teoretisere over deres arbejde.

Nordiske Udkast er et tidsskrift for kritisk socialvidenskab. Navnet er en opfordring til, at forfattere bidrager med produktive udkast, gode tanker og problemstillinger, der kan skubbe til den aktuelle kritiske debat i samfundsmæssig teori og praksis. Tidsskriftet bygger bro mellem teori og praksis, mellem faglighed og tværfaglighed, samt mellem lokale miljøer.

For første gang bringer Nordiske Udkast

resuméer på engelsk, som en service til bibliotekssøgning. Det er desuden påtænkt at artiklerne bliver tilgængelige i elektronisk form efter to år.

Dette nummer

I dette nummer bringer vi en række artikler, som en prøve på hvad den nye organisering af redaktionen kan byde på. Der er artikler fra forskellige forskningsmiljøer, fra forskere, fra phd'ere og studerende, der er artikler, hvor der reflekteres og teoretiseres over egne arbejder.

Forfatterne i dette nummer kredser alle om konkrete analyser af praksis for at finde de betydningsfulde bevægelser, vi overser, når vi er væk fra den, og taler om den i korte vendinger. Forfatterne arbejder med afsæt i varianter af en praksisforståelse på at udvikle teorier gennem deres konkrete analyser, ved at lade analyser og teorier forme hinanden i forskningsarbejdet.

Som indledende artikel har redaktionen valgt at bringe Jean Laves status over Lave og Wengers monografi, Situeret læring. Lene Tanggaard og Erik Axel introducerer artiklen ved at skitsere monografiens udviklingshistorie, og ved at give et rids over monografiens reception i Danmark. Jean Lave ser læring som et aspekt ved menneskers engagement i konkret praksis, og betoner derved at læring og

udvikling af praksis er to sider af samme sag. I artiklen redegør hun for, hvorledes praksisfællesskaber var ment som et analytisk begreb, der skulle indfange, hvordan praksis reproduceres, og som dækker over legitim perifer deltagelse, samt klasse, køn og identitet. Begrebsapparatet var tænkt som et tilbud om et redskab, hvormed de betydningsfulde sider af praksis, der normalt overses, men som former læring, kunne analyseres.

De øvrige artikler arbejder med forskellige aspekter af praksis ofte på et kritisk psykologisk grundlag, og Jean Laves situerede tilgang inddrages med større eller mindre vægt af de fleste.

Pernille Juhl og Anne Prip og Rikke Liljegren beskæftiger sig med overset læring i forskellige hverdagspraksis og muligheder for at udvikle og støtte den. Pernille Juhl fremdrager den oversete læring, som en moder må foretage, som rækker langt ud over nogle pædagogens forskrifter på at opøve en bedre kontakt til hendes barn, og som tjener til at håndtere et nyt hverdagsliv med barnet på en familieinstitution. Anne Prip og Rikke Liljegren beskriver den oversete læring kræftramte må udføre for at retablere deres hverdagspraksis efter hospitalsbehandling, og diskuterer de foranstaltninger man må sætte igang for at støtte den proces.

Kristine Kousholt og Rie Thomsen analyserer deltageres refleksion over deres læring og uddannelse. Kristine Kousholt ser på den administrativt indførte selvevaluering i folkeskolen, som er baseret på ansvar for egen læring med en individualisering tilknyttet og en bestræbelse på fælles standarder. Forfatteren undersøger kritisk den konkrete praksis, som kommer ud af disse initiativer og understreger, at hvis selvevalueringen påpeger børnenes læringsbetingelser, kan vi måske blive klogere på

børnenes liv i skolen og udenfor. Rie Thomsen finder i sit empiriske materiale, hvorledes en vejleder, der skal vejlede fyrede medarbejdere på en virksomhed, gør sig 'usynlig' ved at flytte vejledningen fra et isoleret kontor til et hjørne i kantinen, hvor hun indgår i arbejdernes fællesskaber og diskussioner om, hvad de skal tage sig til i fremtiden. Med sine analyser ønsker hun at bidrage til at forstå afklaring og motivation for deltagelse i uddannelse som bundet til konkret deltagelse i fællesskaber.

Kirsten Elisa Petersen skriver om pædagogisk praksis og dens situerede kompetencer. Hun peger på, hvorledes forskellige vanskeligheder, dilemmaer og udfordringer i pædagogisk praksis stiller forskellige krav til de professionelle i deres arbejde og deres kompetenceudvikling, og bidrager derved til en diskussion af pædagogiske teoriers situerede karakter.

Katia Dupret Søndergaard og Erik Axel undersøger udvikling i praksis. Katia Dupret Søndergaard undersøger de konkrete aspekter ved praksis der kan medføre organisatoriske forandringer i en voksenpsykiatrisk praksis. Med en STS tilgang skriver Katia Dupret Søndergaard om styringsteknologier som sammensat af komponenter i praksis, Åben Dialog, evidens, respekt og diagnosesystem og professionalisme. Analyserne peger på, at komponenterne går på kompromis med, er i opposition til, kæmper mod den eksisterende praksis. Erik Axels artikel følger udviklingen af en fælles sag, udformningen af en parkeringsplads, i en projekteringspraksis. Det empiriske materiale giver anledning til at argumentere for, at et udviklingsforløb i praksis, kun kan forstås på en forståelse, der inddrager de subjektive aspekter af menneskers praksis, og viser deres relationer til de sammensatte og modsætningsfyldte betingelser.